

Culturele omnivoor?

Anita Twaalfhoven Welke ‘hoge’ en ‘lage’ cultuuruitingen en kunstvormen hebben uw belangstelling? Die vraag legden we onder andere voor aan *Maarten Lammers*, directeur van ‘De Kunstbende’.

In een artikel in de *NRC* omschrijft Herman Franke de culturele omnivoor als volgt: ‘Een goed opgeleide veertigplusser die naar Mozart en naar popmuziek luistert, die naar de opera, maar ook af en toe naar een Endemol-musical gaat en die Homerus even weglegt omdat er op SBS een lekkere shitfilm begint.’

Maarten Lammers, directeur van de landelijke kunstwedstrijd voor jongeren ‘De Kunstbende’, herkent zich in dit beeld: ‘Ik kan zeer genieten van kwaliteitskunst, maar wil bij tijd en wijle ook uitsluitend vermaakt worden.’ Zo heeft hij erg genoten van de operacyclus *Der Ring des Nibelungen* en vond hij Hollandia’s *Sentimenti* een schitterende voorstelling. ‘Maar ook de optredens van Maarten van Roozendaal kunnen mij zeer ontroeren.’

Welk boek leest hij momenteel? ‘*De eerste man* van Camus, maar ik vermaak me soms ook met thrillers, minimaal één per vakantie.’ Hij vervolgt: ‘Als ik op de bank onderuit zak, ben ik vaak blij met een James Bond-film of een western. Op de fiets naar mijn werk luister ik naar Radio 4 en in de auto naar Arrow Jazz. Cd’s koop ik in alle genres en ik ga met plezier naar Lowlands om bandjes te bekijken.’

Omschrijvend wat hem in dit alles boeit, verrijkt of ontspant, zegt hij: ‘Als ik op de fiets zit met klassieke muziek op mijn koptelefoon, ziet het landschap er soms anders uit door de sfeer die de muziek oproept. Als ik Camus lees, wil ik in een wereld verblijven die ik niet ken en

die ik mij wil voorstellen aan de hand van de schrijver. Soms wil ik niet meer nadenken, en thrillers of James Bond-films zijn dan vormen van escapisme.'

Zijn er cultuuruitingen die binnen zijn kennissenkring als *not done* worden gezien? 'Ooit waren dat kluchten van John Lanting en soaps. Maar inmiddels is er zelden meer iets *not done* of het moet écht te ranzig zijn, zoals *Seks voor de Buch* of live bevallingen in *Big Brother*. Als ik de smaak van veertigplussers vergelijk met die van collega's van tussen de 25 en 35 jaar oud, dan signaleer ik dat die leeftijdsgroep een nog grotere variatie aan tv-programma's consumeert.'

Beroepshalve ziet hij veel voorstellingen van een nog jongere leeftijdsgroep. De laatste jaren verschijnt er steeds meer hiphop en straatcultuur op de podia van De Kunstbende en ook modeshows zijn een steeds populairder onderdeel. 'Ik geniet ervan als het iets teweegbrengt bij jongeren, zonder dat dat altijd Kunst met een grote K is.'

Hoe omschrijft hij het verschil tussen 'hoge' en 'lage' cultuur? 'Hoge en lage cultuur zie ik vooral als onderscheidingen waarmee beleidsmakers of critici het culturele veld kunnen beschouwen. In de praktijk lopen de genres steeds meer door elkaar. Hoge cultuur bevat vaak elementen van lage cultuur, zoals het gebruik van rock-, pop- en rapsongs in veel voorstellingen en films. In de hoge cultuur is vaak voorkennis vereist, maar hetzelfde geldt bij vormen van lage cultuur: hiphopsongs waarin de rappers naar elkaar verwijzen, of dans en clips waarin andere clips en dansvormen geciteerd worden.'